

UKWỌRỌ IKỌ KE ENYỌN OBOT, AKPA IKPEHE

Matthew 5:1-48

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 19 – Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Mbufo efon ema ndien, kpa nte Ete mbufo ke heaven ofonde ama” (Matthew 5:48).

Erimbot emi Jesus ekedide ye etop ima Esie ekedioṅo ata esisit ebaña eti ido owo Abasi mme suñ-suñ mfon Abasi emi anamde uwem enem. Mbon Rome ekekara erimbot ke ini oro, ndien ekekot ukara mmọ ukara esañ-ukwak oto ke odudu mmọ ye ufik emi mmọ ekedade ekara. Mkpọsọn udim ekon mbon Rome ema edu, mmọ emi ekamade nkpo ekon ema enwana ke akwa anwa obio ndiwut odudu mmọ, nko iren owo ema esin ifik kpọsọn ndikan kiet eken ke itok edifro, utop ikpo itiat ye ke mme mbre usinere-idem efen. Mme ubuene ekedu uwem ndiyuho mme idiok udon mme enyene nkpo owo ye mme okop odudu. Ke ini andikara awatde ke ukpat-nkpo esie, ifin ekenyene ndibe iso mfehe nnyun mfiori nno mmọ emi edade ese, ete “Enuk edon.” Nditowon ekenyene ndinam kpọsọn utom tutu ndusuk mmọ ikemeke ndikori, owo iketimke ikere nkpo ibana iban. Ekesin owo eke edide mmeme, mme suñ-suñ ke ndek.

Ima Abasi

Edikem Jesus edi ye ukpep-nkpo Esie ke abana ima, suñ-suñ ido, ifure-ifure ido ye mfon ido. Enye ama odohọ mme owo ete, “Ofon onọ mmọ eke ebunede ke spirit: koro Obio Ubon Heaven enyene mmọ. . . Ofon onọ mmọ eke enyenede ifure-ifure ido: koro mmọ eyeda ison enyene. . . Ofon onọ mmọ eke etuade owo mbom: koro eyetua mmọ mbom.”

Ke ini Jesus okokutde akwa otu owo nte eworo edi ndise utom Esie, Enye ama odok ke enyon obot emi oyohọ ifet okodude man kpukpru owo ekeme ndikpan uton ke ikọ Esie. Akanam Jesus inimke etop Esie ino ibat-ibat ndimek owo, edi enyene ndikworo man kpukpru owo ekpekop enyun ebho.

Ubuene Ke Spirit

Enye okotoho ukworo ikọ Esie ke nditi nno mme owo mbaña se ikpanamde mmọ ekop inemesit. “Ofon onọ mmọ eke ebunede ke spirit.” Emi okworo ete ke mmọ enyene ndisuhore idem; Enye onyun odohọ ete ke Obio Abasi enyene mmọ. Mme owo ekedori enyin ke Christ ndiwuk obio ubon Esie ke ison, nnyun mbiat ukara mbon Rome ke odudu, man osio mme Jew ke ufin. Edi Jesus ama etin onọ mmọ toto ke editon ete ke Imọ inyene isio usun ndida nkabare esit mme owo: mmọ eke enyenede ifure-ifure ido eyeda ison enyene. Mme owo ikekemeke ndifok nte utọ nkpo oro ekemede ndidu, edi ke enyin mbutidem nnyin imekeme ndikut nte ke ndito Abasi emi esanade ebe ke esuene idaha emi eyekara erimbot ke ini Ukara Tosin Isua ke Jesus ama ototo ntak edi.

Mme Anam Emem

“Ofon onọ mme anam emem: koro eyekot mmọ ndito Abasi.” Owo Abasi ikemeke nditohọ utok nnyun nwananawan. Ke ini Jesus esinde emem Esie ke esit nnyin, esio uduot ndutime oro efep. Ekpri eyen eren emi ekedide owo Abasi ke onyonde ke ufok nwed edi ama odohọ eka esie ete, “Mama, ofiok eti usun ndinam mme owo etre ndinam nkpo emi afo muyomke mmọ enam? Kam yak mmọ eka iso, ndien mmọ eyetre. Ekpri eyen eren kiet ekesibere mi onyun atigha mi ke ikpat esie nte nkpo eke enye oyomde ndidemere iyat esit. Edi ami mbon akam ke esit nnyun nnam nte ami nkwe, ndien enye etre.” Jesus onọ ndito Esie kiet kiet ukeme ndikan ke ini edomode mmọ.

Obio Ubon Nkpri Nditọ

Jesus akamama nkpri ndito ndien odohọ ete, “Eyak nkpri ndito etiene Mi; ekukpan mmọ: koro Obio Ubon Abasi edide eke oruk emi” (Mark 10:14). Ini kiet nte Jesus odude ke Itie ukpono-Abasi, nkpri ndito ema ekwo “Hosanna enyene Eyen David,” mme oku ema eyat esit; edi Jesus odohọ ete, “Nte akanam mbufo ikotke se ewetde ete, Afo osio itoro eke ofonde ama ke inua nsek-ndito ye mme awap-eba?” Jesus okoyom nditowon ekwo itoro eno Enye. Enye ekesiwak ndikot mme anditiene Enye ye idem mme ikpo owo “nkpri ndito” koro Enye okodohode ete ibohoke mmọ ekabare esuhore idem nte nditowon, mmọ ididukke ke Obio Abasi (Matthew 18:3).

Uñwana Fo Ndiyama

Nte akade iso esisit ke ukwọrọ-ikọ Esie, Jesus ama ọdọhọ ete, “Mbufo edi uñwana ererimbot. Obio eke ebọpde ke enyọñ obot ikemeke ndidibe.” Ini efen Jesus ama ọdọhọ ete, “Ami ndi uñwana ererimbot,” afo omokut do ete ke Enye okoyom mbet Esie ebiet Enye.

Nnyin ikeme didie ndikabare ndi uñwana? Edi ke ndibọ erinyaña nnyuñ nnyene Jesus ke uwem nnyin. Edieke uñwana oro odude ke nnyin, Enye eyewọrọ ayama. Nko enọ nnyin uyo ete, “Yak uñwana mbufo ayama ke iso owo, man mmọ ekut nti utom mbufo, enyuñ etoro Ete mbufo emi odude ke heaven.” Mme owo ikpañke utọñ akpan-akpan inọ owo emi ọdọhọde ete imọ idi owo Abasi, edi mmọ ese uwem esie ndikut mme enye odu uwem nte Christ.

Idighe tutu ikañ okpon mbemiso mme owo ekut. Etiñ enọ nnyin ete ke imekeme ndikut ikañ emi ekwakde ke uda-ikañ ke idaha nte itiat kiet ke ini ọkposọñ ekim. Nditọ Abasi kiet kiet enyene uñwana, ndien enye enyene ndiyak enye ayama ke ebiet emi Abasi onimde enye.

**“Jesus oyom unyin iyama nte ikañ,
Nte ikañ candle esakde ke okoneyo;
Ke ekim odude yak iyama do,
Afo ke edem fo ye ami ke okim.”**

Owo kiet ama ọdọhọ nko ete ke uñwana utin uwem emi ayamade ke ofuri ererimbot ọdọhọ mme ata ñkpri uñwana emi eyamade **kpukpru ini**. Oro edi akpan ñkpọ: yak uñwana mbufo ayama, **kpukpru ini**. Mme owo inyeneke mbuotidem ke mmọ emi ebọde erinyaña urua kiet, ayakde uñwana mmọ ayama, ndien urua efen mmọ efiak edem uñwana mmọ onyuñ onime. Edi utibe ñkpọ ndimum erinyaña ñkama man oto do, ke ufọk ñwed mme ke ebiet ekededi, afo enyene ñkpọ emi añwamde fi emi onyuñ ọnọde Abasi ubọñ. Odudu odu ke iyip Jesus ndimum nnyin ñkama ke erinyaña kpukpru ini.

Esit Emi Abasi Okutde

Jesus ama aka iso nditiñ mbaña Ibet onyuñ ọdọhọ ete ke mme owo ema eduọ ekpọñ mme ewuhọ esie. Mme Scribe ye mme Pharisee, emi ekedide mme okpono Abasi, ema etiñ ete ke mme imọ ima inim Mbet duop, mmọ ema enyuñ ekpeme mbak owo edikut nte mmọ ebiatde mbet oro kiet. Edi mmọ ikenyeneke ima baba kiet ke esit mmọ inọ Abasi me owo. Mmọ esituak eda enyuñ ebọñ anyan akam man etie nte mmọ esana, ke oro okurede mmọ “edia ufọk mme ebe-akpa’ (Matthew 23:14). Ndsuk, mmọ esibọ etibe ndida ñkama ufọk Abasi, awak akan se ubuene iban ekekemedede ndikpe, enam ntre ebọ mmọ kpukpru se ekenyenede. Jesus ama etiñ ọnọ mmọ ete ke mmọ etre ndinam “ikpọ ñkpọ” ibet, ikpe, ye mbom, ye mbuotidem” (Matthew 23:23).

Ibet ọkọdọhọ ete, “Kuwot owo;” edi Jesus ọdọhọ ete ke owo Abasi ikpenyeneke ñkpọ ke esit esie emi akpanamde enye oyom ndiwot owo. Ekeme ndidi owo ikpamaha ndiwot owo; edi edieke enye asuade owo, enye ama ededi owot owo. Jesus ọkọdọhọ ete “ema kiet eken,” oro edi ye idem mme asua fo. Enye ọdọhọ ete edieke mbufo emade mmọ eke emade mbufo ikpọñ-ikpọñ, didie ke mbufo efọn ekan mme idiok owo? Jesus akamama nnyin ke ini nnyin ikedide mme asua Esie, Enye onyuñ oyom nnyin ima mmọ efen inyuñ ifọn ido ye mmọ, inyuñ ibọñ akam inọ mmọ man mmọ ñko ebọ erinyaña. Abasi ayak uñwana utin ayama ọnọ mme idiok owo ye nditọ Abasi, edim onyuñ edep ọnọ kpukpru owo ukem ukem.

Ke ini Jesus ọkọnọde uyo ete, “Mbufo efọn ema ndien, kpa nte Ete mbufo ke heaven ọfọnde ama,” Enye ikọnọhọ mmọ obufa ibet. Abasi ama etiñ ukem ñkpọ emi ọnọ Abraham ete, “Saña ke iso mi nyuñ fọn ma” (Genesis 17:1). Ke ini Jesus ọkọdọhọde ete, “Ọfọfọn ọnọ mmọ eke esit mmọ asanade koro mmọ eyekut Abasi,” Enye okowut nnyin ndibe usuñ ndinyene mfọn mma. Edisana esit edi edinam asana ye edisana ido, emi otode ke mmọ, nnyin inyene mfọn-mma owo Abasi. “Etiñ enyin esaña ke emem ye kpukpru owo; enyuñ esaña ke edisana ido; koro esiode oro efep, baba owo kiet idikwe Ọbọñ” (Mme Hebrew 12:14).

MME MBUME

1. Nso ikpedi edu uwem nnyin edieke ekọbọde nnyin ke ntak Christ?
2. Nnyin ikeme didie ndiyak uñwana nnyin ayama?
3. Edieke eyen eka nnyin eduede nnyin, nso ke nnyin ikpanam ibaña oro?
4. Nso ke Jesus ekekepep abaña ebuot ye edinọ mbon efen enọ?
5. Jesus eketeme nnyin ete inam didie ye mme asua nnyin?
6. Nte Jesus oyom nnyin ifọn ima?
7. Kpep Matthew 5:3-12 sin ke ibuot.